

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode: FE-033
Arkivsaksnr: 23/21	Løpenr: 23/315
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret		

Val av ordfører 2023–2027

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saka blir lagt fram utan tilråding frå rådmannen.

Dokument som ikkje er vedlagt:

- Kommunelova
(<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83>)
- Kommunal- og distriktsdepartementet sin rettleiar 2023 til konstituerande møte i kommunestyre og fylkesting
(https://www.regjeringen.no/contentassets/b537bd4c34544bd2a6666034739c6d49/rettleiar-om-konstituerande-mote_med-omslag_juni-2023_.pdf)

Oppsummering:

Kommunestyret skal i sitt konstituerande møte velja ordfører. Ordføreren skal veljast blant medlemmene i formannskapet. Ordføreren blir vald for heile valperioden (fire år). Det er sitjande ordfører som leiar handsaminga av denne saka.

Saksopplysningar:

Bakgrunn for saka:

Kommunestyret skal etter reglane i kommunelova § 6-2 velja ordfører. Det går fram i kommunelova § 7-1 tredje ledd at dette skal gjerast i kommunestyret sitt konstituerande møte. Det er sitjande ordfører som leiar handsaminga av denne saka. Ordføreren skal veljast blant medlemmene i formannskapet. Ordføreren blir vald for heile valperioden (fire år).

Den nyvalde ordføreren trer i funksjon straks ho/han er vald, ref. reglar i kommunelova § 7-1 fjerde ledd, og overtek då som møteleiar i resten av kommunestyret sitt konstituerande møte.

Faktagrunnlag, problemskildring og moglege løysingar:

Det går fram av kommunelova § 6-2 andre ledd at den som skal veljast som ordførar, må ha samtykka til å stilla til val. Det er ikkje krav om skriftleg samtykke, men i forarbeida til kommunelova vart det påpeika at skriftlegheit alltid vil vera fornuftig for å unngå tvil og uklarheiter. Det er forslagsstillaren som skal innhenta samtykke, og dette må gjerast før valet av ordførar.

Val av ordførar skal gjerast etter kommunelova sine reglar om fleirtalsval. Desse reglane står i kommunelova § 7-8.

Røysting ved val av ordførar skal gjennomførast ved bruk av røysteteikn (open røysting), ref. reglane om fleirtalsval kommunelova i § 7-8. Det er ikkje lenger høve til å bruka skriftleg («hemmeleg») røysting ved fleirtalsval, slik det var opna for i den førre kommunelova.

Alle medlemmene i kommunestyret har plikt til å røysta ved val av ordførar, men etter reglane i kommunelova § 8-1 tredje ledd andre punktum er det høve til å røysta blankt.

Nedanfor følgjer avskrift av relevante reglar i kommunelova.

§ 6-2. Valg av ordfører og varaordfører

Kommunestyret og fylkestinget velger selv ordfører og varaordfører blant formannskapet eller fylkesutvalgets medlemmer.

Den som skal velges, må før valget ha samtykket til å stille til valg. Ordføreren og varaordføreren velges for hele valgperioden.

I kommuner og fylkeskommuner som har innført parlamentarisk styreform, skal ordfører og varaordfører velges blant kommunestyrets eller fylkestingets medlemmer.

Hvis ordføreren trer midlertidig ut av vervet, rykker varaordføreren opp som ordfører. En ny varaordfører skal da velges midlertidig. Hvis ordføreren trer endelig ut av vervet, skal det velges en ny ordfører. Hvis varaordføreren trer midlertidig ut av vervet, skal det velges en ny varaordfører midlertidig. Hvis varaordføreren trer endelig ut av vervet, skal det velges en ny varaordfører.

§ 7-4. Forholdsvalg, avtalevalg eller flertallsvalg

Medlemmer til folkevalgte organer skal velges ved forholdsvalg hvis minst ett medlem krever det. I andre tilfeller skal medlemmene velges ved avtalevalg.

Leder og nestleder for folkevalgte organer skal velges ved flertallsvalg.

§ 7-8. Flertallsvalg

Ved flertallsvalg er den personen valgt som har fått mer enn halvparten av de avgitte stemmene. Hvis ingen får mer enn halvparten av stemmene, holdes en ny avstemning. Den som får flest stemmer ved den nye avstemningen, blir valgt. Hvis to eller flere kandidater får like mange stemmer, avgjøres valget ved loddtrekning.

Flertallsvalg skal foretas ved å vise stemmetegn.

§ 8-1. Rett og plikt til å delta i møte (tredje ledd)

.....

Medlemmer som er til stede i et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ når en sak tas opp til avstemning, plikter å stemme. Ved valg og vedtak om ansettelse er det adgang til å stemme blankt.

